

[Udenrigsministeren]

ste måneder og vil efter al sandsynlighed blive ledet af en dansk formand. Det er med tilfredshed, at vi kan konstatere, at supermagterne såvel som toneangivende lande fra alle verdensdele vil deltage i dette arbejde.

Siden den første nedrustningssamling er der blevet udarbejdet flere FN-studier, som kortlægger vigtige sider af nedrustningsproblemet. To af disse studier vedrører problemer, som uden tvivl vil blive centralt placeret under nedrustningssamlingen i juni-juli. De behandler beslægtede problemer: på den ene side konsekvenserne af de umådelige ressourcer, der anvendes til rustningskapløbet, på den anden side – for at citere fru Inga Thorsson – den større og større usikkerhed, der således helt absurd købes til en højere og højere pris.

Den ene studie drejer sig om nedrustning og international sikkerhed. Jeg har allerede tidligere været inde på den problemstilling, som overraskende nok ikke tidligere har været genstand for en særlig undersøgelse i FN-regie. Fra dansk side bør vi med tilfredshed notere os, at vi aktivt har medvirket i den ekspertgruppe, som har udarbejdet den studie, der således kan betragtes som et pionerarbejde på området. Undersøgelsens konklusioner understreger nogle centrale sider i Danmarks udenrigspolitik. Det gælder støtte til og styrkelsen af FN-systemet. Det gælder ønsket om den videst mulige udvikling af det internationale samarbejde. Og det gælder ikke mindst bestræbelserne på at fremme en international udvikling, der gør ret fremfor magt til grundlaget for forbindelserne mellem staterne. Disse synspunkter vil vi selvsagt også søge at fremme under nedrustningssamlingen.

Jeg har allerede tidligere understreget betydningen af, at også Nord-Syd-perspektivet indgår i vor forståelse af, hvad international sikkerhed er. Det har ikke mindst været den særlige Brandtkommissions fortjeneste, at man på nedrustningsområdet har viet stor opmærksomhed til Nord-Syd-dimensionen i de internationale relationer.

Det kolossale misforhold imellem verdens enorme forbrug af ressourcer til rustningsformål og så til økonomisk og social udvikling har igennem en årrække givet anledning til mange bevingede udtalelser og berettiget moralsk indignation. For også at få en dyb forståelse af dette problem foreslog de nordiske

lande for en række år siden, at der blev gennemført en særlig FN-undersøgelse af forholdet mellem nedrustning og udvikling. Resultatet foreligger nu i form af den såkaldte Thorssonrapport, som behandler og afliver en lang række myter om oprustningskapløbets gunstige virkning på bl. a. beskæftigelsen og den tekniske udvikling.

Som det allerede er velkendt, konkluderer studien, at verden enten kan fortsætte rustningskapløbet eller bevæge sig mod en mere balanceret social og økonomisk udvikling. Det forekommer indlysende, at vi ikke har noget valg. Vi må nødvendigvis møde denne udfordring og bekæmpe den træghed, der vil være forbundet med en omfattende omallokering af rustningsressourcer, nationalt og internationalt. Fra nordisk side føler vi et ansvar for videreførelsen af dette arbejde, hvorfor vi fremlægger et fællesnordisk arbejdsrapport under samlingen.

Jeg vil også nævne, at vi fra dansk side gennem en årrække har understreget betydningen af, at der indgås en aftale om forbud mod udvikling, fremstilling og oplagring af kemiske våben og om tilintetgørelse af lagre af sådanne våben. Som nævnt har nedrustningsudvalget i Genève netop indledt drøftelser med dette formål. Fra dansk side finder vi, at nedrustningssamlingen i sin behandling af spørgsmålet bør bidrage til at fastholde og fremme en snarlig positiv udvikling af disse forhandlinger.

Det er klart, at også en række andre spørgsmål vil komme op og fortjener at komme op. Det gælder bl.a. bestræbelser på at forhindre nye typer af masseødelæggelsesvåben. Det gælder spørgsmålet om våbenkapløbet i det ydre rum.

Ud over de spørgsmål, som videreføres fra tidligere internationale nedrustningsdrøftelser, vil nedrustningssamlingen få forelagt den endelige rapport fra den uafhængige internationale kommission om nedrustning og sikkerhed, den såkaldte Palmekommission. Den danske regering har støttet kommissionens arbejde økonomisk og ser frem til i forbindelse med nedrustningssamlingen at stifte bekendtskab med dens anbefalinger, som vi har tiltro til vil være præget af realistiske synspunkter og anbefalinger, der kan inspirere til nye initiativer på nedrustningsområdet.

I § 99 i slutdokumentet fra den første nedrustningssamling understreges betydningen